

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Votul universal.

Sibiu, 9 August n.

În toate statele în cari s'a introdus votul universal la alegeri, meritul că s'a introdus revine socialistilor, cari i-au forțat votarea. Așa va fi probabil și la noi. Bărbații luminați de stat, cum se vede, nu prea vreau să înțeleagă, că toți aceia cari au datorințe față de stat trebuie să aibă și drepturi, ci așteaptă, ca strada să-i lumineze și mai bine în privința acésta, acea stradă, care lăsată în voia ei poate să puște și peste țintă, și poate să și aprindă cu schinteile ce le acapără, nu numai să lumineze.

E greșită politica, — facă-o guvernul ori opoziția, — de a aștepta până se mișcă strada cu introducerea reformelor aflate de bune și folosite de toată lumea; dar' și mai greșită e politica de a provoca strada deadreptul să pretindă aceea-ce fie-care minte sănătoasă trebuie să-i acorde.

Și la noi așa se face. Până era partidul guvernamental tare și la putere, opoziția se dădea de aderentă a votului universal, pe care-l trecuse în toate punctele de program, dar' partidul liberal și guvernul eșit din sinul seu declara sus și tare, că votul universal nu se poate introduce la noi, fiindcă suntem într-o naționalitate în număr mică care în parlament.

Acum votul universal pe buze a eșit din gura învingătoare din alegerile electorale, când a bătut guvernul sprijinit de voturile păturilor sărace sociale din țară, cari au dat crezământ promisiunilor ce li-s-au făcut în privința acésta. Cum însă opoziția s'a văzut tare și mare, cu o mână deja pe frânele de guvernare a țării, a schimbat iute frontul și a zis că votul universal nu se poate da, însă se poate lăsa dreptul electoral în măsură mai mare. Dar' acum au luat liberalii votul universal pe buze, și strigă mereu: ba nu, dacă sunteți oameni cinstiți, dați-le votul universal! Chiar și un ministru actual, cel de la interne, s'a declarat în fața unei delegațiuni a socia-

listilor aderent al votului universal, pentru-ca toți cei-ce plătesc dare și dau soldați statului, se potă contribui cu votul lor la conducerea de stat.

Ce însemnă acésta? Nimic alta, de cât că votul universal e bun mijloc de a seduce lumea săracă și de a o câștiga, când pentru unul, când pentru altul dintr-o partidă de noastre politice. De dat însă nu are să l' dea de bună voie nici una dintr-o partidă de noastre din parlament. De aceea, și la noi, dacă va fi să se introducă vre-odată votul universal, meritul are să fie earăși al socialistilor, pentru-că ei poartă lupta cea mai intensă pentru câștigarea acestui drept cetățenesc.

Deosebi acum, după-ce s'au convins, că opoziția i-a tras pe sfără cu promisiunile făcute în chestia votului universal, lupta lor începe să iee dimensiuni chimate să ducă cauza la isbândă. Atât centrul, Budapesta, cât și provincia, a început o mișcare impunătoare în direcția acésta. Duminecă s'au ținut întruniri mari socialiste în Pojon, Solnoc, și pe alte locuri, la cari au participat oameni cu miile, și unde s'a vestit în termeni foarte energici atitudinea coaliției față cu votul universal de care s'a lăpădat acum, după ce a ajuns să aibă majoritatea în dietă, adreșându-se coaliției somățiunea, ca să abandoneze chestiile militare și să primească formarea cabinetului, introducând fără amânare votul universal la alegeri. Duminecă viitoare se vor ține alte întruniri de acestea socialiste, una chiar în Budapesta, la care vor participa delegați din țară întrégă. O întrunire mare socialistă se va ține apoi în 20 August n. în Oradea-mare, la care va lua parte întreg Bihorul.

Ca aderenți ai unui program politic, — programul național român, — în care asemenea e trecut ca postulat votul universal, fără nici o restrângere, — nu putem de cât să aprobăm cererea cu insistență ce se face din partea socialistilor, ca votul universal să se introducă cât mai curând și la noi, modificându-se actuala lege electorală destul de mesteșugită și destul de ne-

drăptă. Și dacă e adevărat aceea ce ne spune o gazetă magiară, că proiectul de lege în privința acésta ar fi deja gata în ministerul de interne, și că aprobarea prealabilă a Majestății Sale încă e dată, ear' în 15 Septembrie ministrul actual de interne îl va prezenta dietei — nu putem de cât să felicităm guvernul, că prima sa îngrijire o dă acestei chestiuni de cea mai mare însemnătate pentru țară. Ei, să poftescă coaliția și să declare în dietă că nu primește votul universal!

Conferența liberalilor. Conferența partidului liberal a fost convocată pe 23 August n. la Budapesta, ear' nu pe 17 August cum au cerut deputații cari ținuseră întrunire confidențială. Conte Tisza încă va lua parte la conferență și și va espune în ea punctul seu de vedere. Dar' și până atunci face atenți într'un articol de ziaru pe deputații partidului liberal, că numai în cazul acela se se alieze cu celelalte partide din coaliție, credincioase transacției de la 1867, dacă acestea abandonază și scot din programul lor chestiile militare.

„Asociațiunea” la Săcădate.

— Raport special. —

Sibiu, 8 August n.

Li-s'a umplut inimile de bucurie fruntașilor din harnica comună Săcădate, când au primit vestea de la Sibiu, că comitetul despărțământului după un restimp de aproape 20 ani eară va merge acolo, să arunce în inimile Românilor de pe acele plaiuri ale Oltului sămînța luminei, a dragostei de neam și patrie și să plivescă puținele burueni crescute în acésta grădină românească din cauza neștiinței sau a împrejurărilor nefavorabile înaintării noastre culturale și economice.

Cu aceeași bucurie și dor de a se achita de o datorință, ce are în urma încrederii cu care a fost distins de către cărturarii și fruntașii celui mai ales centru românesc — a plecat Duminecă, în 6 August, din Sibiu și noul comitet al despărțământului în frunte

cu directorul, domnul Dr. Ilie Cristea, asesor consistorial.

Comitetul a fost însoțit de mai mulți sibiieni și în decursul călătoriei cu trenul de la Sibiu până la Avrig tot mai mare a crescut numărul acelor, cari sunt dornici de cunoșterea mijloacelor și învățarea artei de a lumina mintea și cultiva inima poporului de la țară și totodată de a se însufleși din isvorul însuflețirii naționale.

Harnicii săcădățeni au făcut tot ce numai poate să facă o inimă românească pentru primirea și îngrijirea oșpeților mulți la număr, pe cari au fost și vor fi totdeauna fericiți și mândri de a i fi putut vedea în mijlocul lor.

La gara din Avrig domnul protopresbiter Căndea s'a alăturat la ceta noastră și mai multe trăsuri din Săcădate ne-au așteptat; de unde apoi — schimbând aerul înăbușitor din tren cu aerul sărelui și cu praful ce se ridica de asupra noastră ca un nor în urma tropetelor de cai și mersul trăsurilor — cu înălțărea străbătut drumul ce mai aveam de parcurs.

Lângă podul Bradului ne-au întâmpinat 36 călăreți — feciori aleși, cu răfămi și flori împodobite, unii dintr-o ei cu stéguri, ce purtau cruce în vîrf, înălțați pe cai sprinteni și împeñați — în frunte cu harnicul învățătoriu Măhăre, care în cuvinte potrivite a bineventat comitetul, ear' directorul în cuvinte alese mulțămînd pentru frumoasa primire — a salutat acésta oște creștină și adevărat românească.

„Procură cu inimă înfră și cu asemul crucii în vîrf al stégului vostru ne primii, iubita tinerime, așa și noi în numele culturii românești — întemeiate pe credința în crucea lui Christos — venim în mijlocul vostru, ca să căutăm căile de înaintare a poporului român” etc.

La intrare în comună ne-a primit primăria comunală, care prin roatul vorbelor vrednicului notariu Grădinar și-a exprimat bucuria și fericirea că i-s'a dat prilej a putea sălășlui în comună comitetul despărțământului „Asociațiunii”.

Li-s'a răspuns din partea directorului cu aceeași căldură și dragoste cu care a fost întâmpinat comitetul.

„Mă bucur”, a zis într-o altele dl director, „că așteptați așa bine misiunea noastră culturală și promiteți lu rărilor noastre

FOIȘORĂ

Din viața noastră.

I.

Scritorul-ascet: Picu Procopie Făruș din Săliște.

Din împrejurarea, că în Viețile sfinților bisericii ortodoxe alături de sfinții alor vremuri nu s'a învrednicit a sta nici un sfinț român, unii scriitori străini au fost nișe să afirme, că poporul nostru n'ar fi de destul de religios în trecut și că n'ar fi de atât de credincios și indivizi plini de abnegație și pătrunși de cucernicie. Singurul sfânt pe care-l avem și noi e sfântul Așteaptă, al cărui nume însă nu ne aduce nici o fală și nici o dovadă nici despre vechimea legii noastre, nici despre tăria ei.

Afirmățiunea, că n'avem sfinți canonizați de biserică este justă, din ea însă nici un om nepreocupat nu poate deduce, că n'am avut în trecut nosștri oameni cucernici și sfinți. Dar' oare nu e adevărat, că n'am fost religioși și credincioși? Din contră, am fost religioși și credincioși. Din contră, am fost religioși și credincioși. Din contră, am fost religioși și credincioși.

din timpurile noastre, peste cari cu atîta tărie suflă oceanul necredinței și al indiferențismului religios, — nici astăzi, când la cele mai multe popoare a scăzut simțul religios, poporul nostru n'a încetat a fi pătruns de încredințările bisericii și a ține la ele cu o tărie, cu care nu e obișnuit a ține la alte lucruri. Dacă vitregitatea timpurilor nu ni-a păstrat numele nici unului cuvîos român, este o dovadă, sau că am trăit prea retrași în vremurile cari au dat Bisericii sfinți, sau că am fi avut chiar și sfinți, a căror amintire însă înfrîntele străine, cari une-ori nu erau numai vehemente, ci și violente, au șters-o cu desăvîrșire. Nu ni-s'a păstrat nici numele celor mai vechi traducători în românește al cuvîntului lui Dumnezeu, cari au perpetuat prin copieri vechiul scriu românesc, dar' pentru aceea azi nimeni nu mai ține la în-doială, că cele dintîi cărți bisericești tipărite n'ar fi niște traduceri mai vechi, cari la rîndul lor vor fi fost și ele niște copii luate de pe alte copii mai vechi provenite de la iudeizmi al cărui nume nu-l cunoștem. Cine-ar putea dovedi, că acei călugări erudiți n'ar fi avut printre ei și de aceia, cari se se distinsu numai pe terenul unei vieți științifice literare, care e împreună cu multe și mari greșeli,

— ci și pe acela al unei vieți contemplative-religioase?

În sinaxarele mai nouă se și găsesc numele câtorva călugări pioși, cari și-au petrecut viața în marginile celor mai rigurose porunci ale bisericii creștine, și cărora nu atât viața cuvioasă li-a lipsit, cât mai vîrtos ocazia de a fi și ei trecuți în pomelnicul sfinților. Dar' și în conștiința poporului trăesc și vor fi trăit mai ales în timpurile mai vechi indivizi despre cari poporul e deprins a crede lucruri tot așa de frumoase și de vrednice ca și despre unii sfinți vechi.

Din negura dășă ce acopere partea cea mai însemnată a vieții noastre etnice, întemplantarea a voit, ca din incidentul pregătirilor pentru expoziția istorică-etnografică a Asociațiunii să se desfacă înainte de ce s'ar perde cu desăvîrșire, o figură care nu numai prin viața ei de model, cât mai ales prin predigioasă activitate ce a dezvoltat trebuie să ne oprească pentru câteva momente luarea aminte. E o figură de aceea, al căror suflet se găsește la cei din generația mai fericită de pe la începutul veacului al 19-lea până cătră jumătatea lui, și a cărui activitate, care de alt-

plina a spiritului timpului sub raportul religios, e ceva ce abia dacă se mai poate întâlni la vre-un călugăr cu erudiție mai temeinică de prin veacurile trecute.

Onoarea de a număra printre fiii săi pe acest scriitor ascet, de care va fi vorba, revine Săliștei (lângă Sibiu), unde s'a născut și unde a lucrat până la sfîrșitul vieții sale.

Săliște, care a avut norocirea de a se putea bucura în cursul vremurilor de o sorte mai fericită, nefiind supusă iobăgiei, este unul dintr-o puținele sate românești, al căror trecut se poate urmări cu sute de ani îndărăt. În timpul în care la alte sate se petreceau lucruri despre cari azi nu se mai știe nimic, în Săliște ara o organizație destul de însemnată și razele unei culturi nu numai religios-morală, ci și socială începuseră a pătrunde de-a binele. Și acésta din motivul, că fiind situată la marginea țării și fiind hotărîșă cu țara românească, după începutul sec. 19-lea mai ales minăți fiind Săliștenii — la început mai puțin, mai târziu tot mai mulți — se-și caute de ale traiului în țara românească, în curînd au făcut cunoștință, printre altele și cu lăcașurile virtuții, cu mănăstirile din România, cari au început a fi împopulate de Sălișteni. Nu oare asta comună pe

tot sprijinul, cari de-și mergem pe căi diferite, totuși tindem spre aceeași țintă: ridicarea culturală și economică a poporului și prin aceasta a unei părți însemnate din cetățenii patriei.

Înaintând către centrul comunei trecuam prin o poartă de triumf, unde în fața bisericii ne aștepta satul întreg, femei și copii cu fața plină de bucurie pectop de flori vărsau asupra străzilor cu oșpeții.

Abia am avut timp să răsuflăm la sălășurile unde am fost găzduiți, căci comitetul, vrând să-și înceapă lucrarea sa după datina Românului, cu rugăciune către Dumnezeu, — a grăbit a participa la serviciul divin dimpreună cu toți însoțitorii. Era multime de popor, bătrâni și tineri, bărbați și femei, cari ascultară serviciul divin celebrat de către domnul Dr. Ilie Cristea, protopresbiterul Căndea și preotul Mateiu din Lăncrăm. Au fost de față protopopul gr. cat. Cătean, dl. Petra-Petrescu, directorul despărțământului Agnita, preoțime, dascălime și notari etc. din comună și jur.

La cântarea religioasă a luat parte aproape totă cetatea creștină pe care a putut-o sălășului cu acest prilej sfânta biserică gr. or. din Săcădate.

Punctul culminant al serviciului divin a fost predica rostită de directorul despărțământului, asesorul consistorial Dr. Ilie Cristea despre patima înjurăturilor, a sudalmelor, care bătă bătut mai ales straturile poporului nostru de la țară, în care mod de răsbunare nimenea nu ne 'atrece, de cât compatrioții nostri unguri. A arătat cu exemple și citate potrivite din biblie, că înjurăturile, sudalmele sunt cele mai grele păcate, dintră cari le face omul, căci pe când celălalte toate își au oarecare explicație în poftele trupesti, dorințele de înavuțire etc., sudalmele nu au nici un rost, nici un motiv mai ponderos.

Dreptaceea sunt păcate cari nu se pot ierta, mai ales că cele mai multe sunt făcute în contra ființei lui Dumnezeu. Și precum legile lumești pedepsesc cu asprime pe cei ce înjură pe domnitorii țării, astfel — la timpul său și legile dumnezeiești își vor aplica pedepsele convenite față de aceia cari înjură pe Domnitorul Domnitorilor, pe Ziditorul și Făcătorul tuturor, vâzător și nevăzător, care a creat pe om după chipul și asemănarea sa, ca să 'l preamărească, ci nu să 'l înjure, căci nu acesta este răsplata convenită pentru-că i-a dat viață omului și pentru buna lui viațuire pe acest pământ a împodobit cerul cu soare și stele strălucitoare, pământul cu rode pentru hrana trupului etc. Parinții să se feriască a înjura în prezența copiilor, ca să nu se lege și de ei acest obicei rău, ca astfel cu timpul să se stîrpească cu totul din rădăcină această bolă națională.

Dacă voim să fim numărați în șirul popoarelor culte, trebuie să stîrpim această pecingine de pe trupul neamului nostru.

Ca conținut a fost foarte nimerită această predică, dar' eleganța formei în care au fost turnate ideile a fost și mai impunătoare, și prin însușirile individuale, prin o voce armonioasă și plină de blândețe creștinului adevărat, succesul s'a învâdit. Toate au fost fructu-

moșe în cuvântarea amintită, dar' mie și cred că celor mai mulți ni-a plăcut deosebi și limba cea dulce, graiul poporului, în care a fost predată și care cu undulațiunile 'i line ca adierea zefirului, și pline de căldura iubirei de neam, a deșteptat în sufletul „iubitelor nații” cele mai nobile simțăminte. Astfel ne putem explica atențiunea încordată a poporului ascultător, care după terminarea cuvântării a erupt în strigăte de „Să trăiescă”. Mulți din ei își ziceau la fine: „vezi asta-l domn de al nostru, căci i-am priceput totă vorba”.

După-ace am eșit din biserică, comitetul și ceilalți oșpeți au făcut vizite pe la familiile fruntașe din comună.

La sunetul clopotelor eară ne adunarm în biserică, unde eram acum și mai mulți, căci preoți, învățători, notari și alți conducători ai poporului de prin satele învecinate și chiar și din cele mai îndepărtate, alergară cu toții să iasă parte la prestațiunile despărțământului. Așa din Reșinari, Gușterița, Buncărd, Mohn, Boia, Avrig, Porumbac, Fofeldea, Topârcea, Lăncrăm, etc.

Directorul dă cuvânt dlui Dr. Ioan Fruma, harnicului advocat din talpa țării, care fiind fiu al celui înfățișat, curățe bine năcazurile ce 'i apasă pe biștii țărani. Dsa vorbește despre condițiunile testamentului făcut în scris și cu graiul, despre dispozițiunile fundamentale ale legii testamentare și îndemna poporul, ca înainte de vreme să se îngrijescă de urmaș la averea agonistă cu multă trudă și sudore, căci foarte dese sunt cazurile, când în lipsă de testament un nemernic ajunge să fie stăpân și să prăpădescă în scurt timp agonisita muncitorului cinstit, sau apoi că procesele consumă averea rămasă.

Poporul a urmărit cu atențiune și interes deosebit sfaturile vorbitorului, și de multe neplăceri și cheltuieli zadarnice vor fi scutiți dacă vor ține minte și se vor folosi în viața lor de îndrumările date de dl. advocat Dr. Fruma cu multă dragoste și înuflășire. (Va urma.)

Influențele dezastrușe ale alcoolului asupra organismului omenesc.

De Octavian G. Simțion.

Prea înțeleptul creator când a înuflat duh nemuritoriu în acel lut destinat a fi făcăș pământean schinteei divine emanate de la El, când a sădit în organismul complicat al celei mai perfecte opere a sale, în om, principiul care-l afirmă existența în imperiul gândirii și al raționării, deschilindu-l prin acesta de alte viețuitoare de pe pământ, și punându-i o țință mai înaltă de viață, anume, perfecționarea religioasă-morală, i-a sădit totodată și un instinct, care e nedespărțit de om în totă viața lui, ba e chiar una cu aceea, instinctul de conservare a individului și a speciei, sau mai bine zis, dorința de a trăi cât se poate de mult și a-și asigura continuitatea speciei pe pământ.

În primul period al vieții omenesci acest instinct se afirmă mai mult inconștient; mai târziu însă înțelegându-și omul mai bine ro-

religiositate în popor, ci ea s'a potențat și s'a mai lămurit devenind cu timpul Săliștea un sat per eminentian religios, în care mai ales femeile țineau și țin și astăzi cu un adevărat fanatism la legea ortodoxă. Se vor afla în puține locuri atâtea schimmice ca în Săliște, unde se găsesc cel puțin vre-o 30 de femei de acestea, cari au primit hirotesirea la vre-o mănăstire din țara românească și astăzi dau o viață îndoit de riguroasă ca cea de la mănăstiri.

Alăturarea de aceste momente importante din punctul de vedere al culturii religioase în Săliște, unde deja pe la anul 1838 era un dascăl care-și scria numele „Pomphilius Pomphili”, ludi magister”, mai era și celălalt moment remarcabil — al culturii profane, reprezentată prin cărțile de literatură. După o mișcă opt sute se cetia multă literatură la noi — se înțelege, că literatură populară scrisă: Alexandrie, Argheș și Elena, Leonat și Dorofata, Halimana, Ghinovova, Tîl Buhoglină, apoi Povestea vorbii și Nastratin Hogea, de A. Panu, precum și verificațiile populare ale lui I. Barac și V. Aron, precum și câte ceva din Alecu Beldiman, Paris Momuleanu, V. Cârlova, ear' mai târziu din V. Alexandri și D. Bolintineanu.

stul traiului său pămîntesc, simțind că acest instinct e un factor ponderos pentru achitarea justă a menirii sale din această lume, această dorință înăscută de a trăi cât se poate de mult devine pentru el tot atât de însemnată, tot atât de sacră, ca însăși țința vieții sale, pentru-că o viață îndelungată dă individului posibilitatea de a-și prăgăti deajuns calea spre idealul moralității, îndeplinindu-și ehtabil chemarea perfecțiunii sale.

O viață îndelungată poate avea omul însă numai așa, dacă ea decurge integră, în consonanță perfectă cu legile firei. Un trai regulat și îngrijit, o deosebită prevedere întru întâmpinarea obveniențelor și a tuturor agenților dușmani fizicului, cari umblă a-i desechilibra mersul normal al dezvoltării, încunjurând toate lucrurile cari nu aduc folos real trupului, și delăturând toate isvoarele cari satisfac mai mult unor poftes vagi trupesti, unui nesăț năjustificabil. Omul numai prin un organism sănătos și vioiu poate avea garanță pentru o viață îndelungată și fericită.

De altcun privind mai de aproape viața noastră, considerând că natura a limitat prea potrivit etatea necesară individului pentru perfecționarea pămîntescă, — fie-care om poartă deja în sine aceea garanță și astfel nici nu există modalitatea de a-și lungi firea vieții, dar' există mijloc de a nu-l prescurta, astfel că: Arta de a trăi îndelungat consistă numai într-aceea a nu-și prescurta viața.

Omul încunjurat fiind însă în lumea aceasta de un nemăsurat număr de agenți, cari mult-puțin influențează și contribuiesc după menire la deavoltarea organismului lui, în alegerea și utilizarea acestora trupul nostru nu areseori este și înșelat, și multe din acele elemente despre cari crede că 'i aduc folos, adese-ori 'i devin cei mai înfricoșăți dușmani ai constituției.

Dintre acești agenți, cari ce e drept au și ei un rol destul de însemnat în economia organismului omenesc, otrăvile sunt cari pe cât bine aduc trupului nostru când se folosesc din anumite necesități, tot atât de ruinătoare sunt când influința lor asupra organelor corpului e provocată fără motiv just, numai așa din plăcere. Căci trupul omului avînd proprietatea a se da ușor cu orice escitante, acestea în scurt timp devin stăpâne peste individ, robindu-l și astfel ducându-l la perire.

Dintre otrăvile cari se introduc în măsură mai mare în organismul nostru, sunt de relevat cele cu menirea de a ne escita sângele și sistemul nervos.

Bebuturile alcoolice, apoi tutunul, café a, și alte de acestea descarcă în trupul omului multă otrăvă fără folos. Dintre acestea însă fără îndolală cea mai vătămătoare este alcoolul, sau substanța veninată ce dă o proprietate amățitoare unor bebuturi.

Alcoolul este o compoziție chimică ce constă din 35 părți oxigen, 13 părți hidrogen și 52 părți carbon.

Acasta compoziție se produce prin despierea unor substanțe anume astfel pămălitte, ca în procesul lor de descompunere să se lege aceste trei elemente în raportul amintit.

Scrierile acestea și scriitorii lor nu se restringeau la un cerc îngust de cetitori și iubitori, — sprăpe toți locuitorii se făceau părtași de binefacerile cărții.

Cei-ce știau carte cetiau, ear' cei ce nu știau ascultau pe cei-ce știau și era o profundă mulțămire aceea, pe care o aducea cu sine lectura. Erau mulți cari știau și de-a rostul cărții întregi. Mi-aduc aminte, că tatăl meu — fie iertat — cu toate-că știa foarte puțină carte, știa Alexandria aproape întregă de rost, știa Povestea vorbii și multe alte părți din literatura profană și religioasă, numai și numai din auzite, pentru-că, după-cum îmi spunea, avea ocazia să le asculte foarte des. Și ca el erau mai toți.

Cam astfel era starea culturală a Săliștei — în termeni generali vorbind — în jumătatea cea dintâi a veacului al nouăsprezecelea: pe deoparte cultura religioasă-morală cu influința ei deosebită asupra locuitorilor, pe de altă parte literatura populară scrisă, cu atmosferă-i nevinovată forma cealaltă jumătate a sufletului locuitorilor.

(Va urma.)

Tote bebuturile cari conțin acest venin se numesc bebuturi alcoolice sau spirituoase.

La noi mai cunoscute sunt: *brânza, vinul și rachiu sau vinarsul*. Istoricul — de când lumea a început a folosi aceste bebuturi — se perde în ceața trecutului îndepărtat. Chiar în biblie se amintește adese-ori despre cistatul vinului (Noe!). — Sunt date cari ne spun că Babilonienii storceau din suculele plantelor un fel de bebutură emetitoră.

Prorocul Osea amintește vinul și alcoolul lui când zice: „Vinul și beția își au mntes”.

Românii aveau podgoriile lor cultivate în mod sistematic și produceau vin în cantități mari, ba erau pricepuți și în conservarea vinului, așa ne învederează Horaț când cântă: „... Interiore nota Falerni”. (Cu vin de Falerna mai din fundul pivniței). Tot de pe timpul Romanilor ni-au rămas date despre unele bebuturi rezultate din ora, cari sigur nu au fost altoeva de cât o formă mai imperfectă a berei de azi. În anul mediu se consuma berea în cantități mari. Într-un muzeu din Germania se păstrează și azi un butoiu pentru bere din timpurile acelea.

(Va urma.)

Convocare.

Adunarea generală a „Reuniunii femeilor române din Mediaș și jur” se va ține conform concludsului comitetului reuniunii din 10 Iunie a. c., în 15/28 August 1905 la 3 ore după amiază, în școala gr. or. din Mediaș, cu următorii

Program:

1. Deschiderea ședinței și verificarea membrilor.
2. Raportul comitetului despre activitatea sa de la ultima adunare generală până azi.
3. Raportul cassariului.
4. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea rapoartelor de sub p. 2 și 3.
5. Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal al adunării.
6. Eventuale propuneri.
7. Inchiderea ședinței.

Sunt invitate a participa la această adunare toate femeile române din Mediaș și jur, cu deosebire st. dōmne membre, cum și toți sprijinitorii acestei reuniuni.

Se observă, că în aceeași zi la 2 ore a. m. și în aceeași localitate își va ține comitetul reuniunii ședința sa ordinară.

Din ședința comitetului „Reuniunii femeilor române din Mediaș și jur”, ținută în 5 August 1905.

Maria Moldovan
presidență.

Maria Moșu
secretară.

„Asociațiunea”

Convocare.

Comitetul despărțământului „Hida Haidin” al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” prin această convocă adunarea cercuală pe 12 August st. n. 1905 în Lăpun (Lapupataș) și invită cu totă onōrea pe toți membrii și pe toți acela cari se înțerează de „Asociațiunea” și doresc a promova interesele ei, să participe la această adunare a despărțământului, carea se va ține după următorii

Program:

1. Participare în corpore la serviciul divin, ce se va celebra în biserică română din Lăpun la 9 ore a. m.
2. După terminarea serviciului divin deschiderea adunării prin president.
3. Emiterea unei comisii pentru verificarea procesului verbal al adunării.
4. Raportul comitetului despre activitatea despărțământului.
5. Raportul cassariului, conținând fiociniul de pe anul expirat și proiectul budget pe anul viitoriu.
6. Raportul bibliotecariului despre reza bibliotecii despărțământului.
7. Emiterea comisiunilor:
 - a) pentru incasarea taxelor și obligarea de membri noi pentru Asociațiunea.
 - b) pentru cenzurarea raportului comitetului.
 - c) pentru cenzurarea rapoartelor cassariului și bibliotecariului.
8. Disertație conform §-ului 33 din statute.
9. Rapoartele comisiunilor care se conform punctului 7 și deliberare asupra lor din partea adunării.

10. Eventuale propuneri.
11. Emiterea a doi delegați, cari să reprezinte despărțențelul la adunarea generală a „Asociației”.
12. Închiderea adunării prin prezidenț.
Hida (Hidalmá), la 2 August 1905.
Dr. Simion Timașiu Iuliu Chiffa
președinte. notariu controlor.

N. După terminarea adunării prânz comuna și apoi concert dat de corul plugarilor din Lipun.

Revista esternă

Mandatarii păcii — în America.
Duminecă au sosit la Oysterbay mandatarii păcii ruso-japoneze. Întâi au sosit japonezii, fiind salutați cu 21 salve de tunuri de pe vasul american Mayflower, ceva mai târziu au sosit mandatarii ruși, fiind primiți cu aceleași onoruri. După presențările obicinuite a urmat dîneul, la care Roosevelt a rostit următorul toast:

„Voiu rosti acum un astfel de toast, la care nu se dă răspuns și pe care vă rog să-l ascultați în tăcere și stînd în picioare. Închin pentru acei doi domnitori și pentru acelea două națiuni mari, ai căror reprezentanți s-au întâlnit pe corabia acestui. Sper sincer, și această a rugă mea, ca nu numai în interesul respectivelor două mari puteri, ci și în interesul întregii omenimi, să se realizeze cât de curînd într-o pace dreaptă și durabilă.”

După dîneul Roosevelt a debarcat la mal, iar mandatarii trecînd pe vasul Delfin au plecat la Portsmouth (locul pertractărilor).

Pertractările s-au început ieri cu prezentarea reciprocă a actelor de legitimație. Cu privire la condițiunile păcii ziarul „Morning Post” a informat, că mandatarul Rusiei le vor cere în scris de la mandatarul Japoniei și tot în scris vor și răspunde asupra lor. Aceste condițiuni, după cum susține a fi informat din New-York ziarul „Berliner Lokal-Anzeiger”, ar fi următoarele:

1. Drepturile Rusiei asupra Port-Arthurului, Dailui și alte forturi, trec la Japonia.
2. Mandjuria are să fie doborâtă pentru ambele țări. Administrația și pacea în restabilirea ordinii tre să rămîne în grija Japoniei.
3. Corăbiile rusești internate în porturi neutrale au să fie estradate Japoniei.
4. Calea ferată ost-chineză trece în posesiunea Japoniei.
5. Rusia cedeză Japoniei insula Sachalin.

6. Teritoriul din regiunea Amurului, care în sensul contractului de la Peking fusese cdat Rusiei, Rusia îl predă Japoniei.

7. Riul Amur și afluenții săi au să fie ape neutrale, putînd circula pe ele vasele de război ale tuturor puterilor.

8. La granița dintre China și Siberia se va fixa un teritoriu neutral, pe care nu va fi permis a ține trupe, nici a pune în lucrare vre-o dispoziție de natură strategică.

9. În caz că se va pute încheia pace, suma minimală a despăgubirii de război are să fie de 4—6 miliarde de corone.

NOUTĂȚI

O deputație de oficeri austro-ungari la Sinaia. Din prilejul împlinirii unui an de la moartea regelui României a fost numit din partea M. S. *Francisc Iosif* proprietar titular al regimentului de infanterie Nr. 6, — o deputație compusă din colonelul Emil Litz, căpitanul Franz Volk și locotenentul Victor Hossing a sosit Duminecă la Sinaia, spre a felicita pe regele din prilejul acestuia și a-i prezenta cadoul corpului ofiteresc al regimentului: o mare planșetă de argint reprezentînd pe averse pe regele Carol în uniformă de colonel al regimentului, iar pe revers avînd inscripția germană: Proprietarul sîr, M. S. regele Carol I. al României — cu respect și grațitudine, corpul oficerilor regimentului ces. și reg. de infanterie Nr. 6, car deasupra cifrelor 1880—1905.

La ora 11 a. m. deputația a fost primită în audiență în castelul Peleş. După audiență s-a dat un dîneul, la care a luat parte și ministrul de esterne român, generalul L.hovary. În cursul zilei regele a primit de la M. S. *Francisc Iosif* telegramă de felicitare trimisă în termeni foarte călduroși. Duminecă și Luni deputația a fost oșpele regelui la Sinaia, ieri (Marți) la București, iar azi se va da în casina militară de la Constanța un mare festival în onoarea oșpeților.

Sinodul electoral pentru alegerea parohului al III-lea la Biserica Sf. Nicolae din Brașov — după cum sîntem informați — este convocat pe Duminecă viitoare.

Limba română la universitatea din Berlin. Știri deocamdată neconfirmate vestesc, că guvernul german a încredințat înființarea unui seminarium pentru limba și literatura română la universitatea din Berlin și că director al noului seminarium va fi profesorul Kitz.

„A magyar faj suprematija és a nemzetiségi törekvések” e titlul unei cărți, care va apăre în Octombrie anul curent. Autorul ei e dl Dr. Géza Söcs, profesor la gimnaziul de stat din Sibiu. Cunoșcînd modul corect de gîndire și obiectivitatea în scrierea dîi profesor Söcs, sîntem siguri că lucrarea acestă nouă e deosebit de înaltă și de interesantă și de fantastică pe cari le găsim în atâtea alte cărți magiare, scrise în chestia națională. Cartea va costa 2 corone exemplarul, și se poate abona de acum la tipografia Roth, strada ernei 9 Sibiu.

„Opsprezece doctori în teologie”. În noutatea de sub titlul acesta, dată în numărul trecut, s-a afirmat cu greșală, că C. S. dl Dr. Iosif (Iuliu) Olariu, directorul teologiei din Caransebeș, ar fi ardelean de naștere, pentru că Cuvioșia Sa e bînățan, născut în Măldan, comitatul Caraș-Severin. Facem îndreptarea cuvenită.

Oșpe de mult așteptat. După căldura dorită de trei săptămîni, în care restimp nu odată termometrul arăta 22 grade R. dimineața la 7 ceasuri, iar după amiaza unor ori chiar și 30—35 grade în umbră. — Marți sîră s-a sosit mult așteptata ploie. O ploie lină timp de jumătate de ceas a udât pămîntul cînt de căldurii și a răcorit — puțin! — aerul. Azi însă năduful s-a început de nou.

Portretul Drului D. P. Barciannu. Pentru procurarea chipului în ulei a mult regretatului Dr. D. P. Barciannu pentru localul „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu” s-au mai făcut următoarele daruri: asessorul consistorial Dr. Ilie Miron Olariu din prilejul onomastice sale 5 cor.; Dr. Lucian Bolcaș, avocat, 2 cor.; Ioan Rebeș și Ioan Badiu, funcționari la „Albina”, deșora Maria Cristea, invățătoare în Gura Bărza, Nicolae Mușă, paroh (Cerișor), George Iltu, paroh (Vale), Nicolae Roman, paroh (Romosel), Ioan Roman, paroh și Ioan Fanea, notariu, ambii din Tălmăcel, și Ioan Bălșan, paroh (Bălbuc), fie-care câte 1 cor.

† Vasile Basarab, paroh în Romos, a răposat Marți (1 August) în etate de 71 ani și în al 49-lea an de preoție. Însemnarea i s-a făcut în 2 August în cimitirul bisericești gr. or. din Romos.

† Nicodim Ardelean, proprietar în Deva, membru virilist al congregației comitatului Hunedóra, a răposat Sîmbătă (5 August). Însemnarea i s-a făcut Luni (7 August) în cimitirul bisericești gr. orient. din Deva.

O închisură istorică. În curînd se va vinde la licitațiune publică bastionul de la „Rocca di Pizzighettone” (în Italia), în care fusese închis regele Francisc I. al Franței în presăra bătăliei de la Pavia din 24 Febr. 1525. Din închisura aceea (o celulă în etajul II. al bastionului) a trimis cavalerul rege mamei sale epistola cu memorabilele cuvinte: „Totul e pierdut, numai onoarea n-ă rămas”. Mai târziu regele a fost dus la Madrid, tot ca prizonier, și numai după încheierea unei păci foarte umilitoare i s-a redat libertatea.

Abatere de la prăsirea vitelor de rassă. În urma repetițiilor cereri intrate la ministerul de agricultură atât de la particulari, cât și în comun de la economii unor ținuturi întregi, pentru a li-se concede, ca în locul rasselor de vite dispuse a se prăsi în acel ținut să țină și prăsescă alte rasse, — ministerul de agricultură a dat zilele acestea un ordin circular, prin care dispune, că cereri de natura acestă, fără considerare la modul cum ele se vor fi rezolvit din partea autorităților municipale, au să fie înaintate totdeauna spre suprarevizuire la ministerul de agricultură, pentru-ca nu cumva să se fie respins și cereri de aceea a căror încredințare o re-lamă în interesul public. Totodată dispune ministerul, ca înainte de a hotărî asupra cererilor de această natură, autoritatea municipală să asculte părerea comitetului economic comitatens, a reuniunii economice din acel comitat și a inspectorului districtual pentru prăsirea de vite.

Producțiune teatrală în Viștea inferioară. „Reuniunea pentru biblioteca populară din Viștea-inferioară” aranjiază Duminecă (13 August st. n.) producțiune teatrală în sala ospătăriei Șandru din Viștea inferioară. Se vor reprezenta „O noapte furtunoasă”, comedie de Caragiale, și monologul „Herșeu boccegiul” de Alexandru. Începutul la 8 ore sîră. Prețul de intrare: De persoană 1 cor. 20 fil.; de familie (3 persoane) 3 corone. Eventualul profit e destinat „Reuniunii pentru biblioteca populară”. Suprasolviri și oferte se primesc cu mulțămire și se vor cuita publice.

Înădușit în somn. Un copil de trei ani al lui Iby János din Ală-Păterfa (comitatul Somogy), luat în creștere la buncii săi, Sîmbătă dimineața a fost găsit mort în păcele său. Obducțiune medicală a constatat apoi, că mîrtea a provenit din înădușire, provocată prin faptul că peste noapte copilul întorcîndu-se cu fața în jos și dormind greu, perina i-a împiedecat respirația.

PARTEA LITERARĂ.

Limba nouălor cărți bisericești.

(Urmare.)

Cartea lui Nitzulescu a fost desaprobată de cel mai competent for, de Academia romînă, unde-și înaintase această cartea sa cu scopul ca să fie premiată. Raportul despre traducerea aceasta l-a făcut înaintea Academiei pîr. Simion Fl. Marian, un cunosător atît al limbii bisericești — ca preot — cît și al limbii populare — ca cel mai de seamă folklorist romîn. — Acest raport a fost expresia părerii de rîu pentru schimonosirea limbii și pentru redactarea necorespunzătoare a celor mai sfinte lucruri ale Bisericei noastre. Pîr. Marian arată, că traducătorul nu ține cont de frumseța vechei limbii bisericești, pe care o ignorează introducînd sute și sute de neologisme nu numai neadequate, dar chiar urite și desguștătoare, — arată apoi că traducătorul traduce rău romînește, că traduce necoresct și că traduce nume și numiri într-o formă neromînească. Erori cari pare că anume le-a scos traducătorul din gîrlele sfîntului sinod. Opera lui Nitzulescu — eșită în vileag sub auspiciile societății biblice britanice — este un făt după formă și după toate a sfîntului sinod, ceea ce lămurește pe deplin atît influința cea distrugătoare ce a avut-o sfîntul sinod asupra limbii romînești cît și pericolul ce mai amenință și acum limba Bisericești.

Pe lîngă toate părțile lui slabe „Noul așezămînt” este foarte lăpt — ceea ce se atribuie misionarilor societății biblice britanice — și suplinește ediția cea bună a Testamentului nou, a cărei apariție va fi un adevărat eveniment, căci să nu uităm a accentua: în Romînia ca și la noi, lipsește o ediție corectă din toate punctele de vedere, a Bibliei, înțeleg o ediție cu litere latinești și într-o limbă romînească — bisericească, ireproșabilă, care să nu mai permită întrebuintarea ediției germane, franceze sau chiar evreești în foarte multe din puținele case de domni din Romînia, cari socotesc de lucru creștinesc a avea și această carte în casa lor. Pînă la apariția acestei nouă ediții îngrijite trebuie să ne folosim vrînd-nevrînd de cartea lui Nitzulescu, căreia din norocire totuși nu i-a succed să contrabalanseze Biblia dela Buzeu și a lui Șaguna, cari și acestea sînt destul de răspîndite.

La noi în Ardeal lipsa cărților „nouă” s-a ivit destul de tîrziu, aproape la încheierea veacului al XIX-lea. Nemuritorul metropolit Andreiș baron de Șaguna s-a îngrijit, ca Biserica de sub păstoria lui să fie înzestrată pentru multă vreme cu bunele cărți tipărite sub nemijlocita priveghere a lui în „șmerita” tipografie de el întemeiată, care a tipărit atîtea cărți încît ele au acoperit bine toate trebuințele bisericești noastre pînă bine de curînd. Cea dintîi carte bisericească tipărită la noi cu litere latine e „Octoichul cel mic” apărut la anul 1894 sub îngrijirea răposatului metropolit Miron Romanul. A fost interesantă

1) Cf. Analele Academiei romine, tom. XX. Partea administrativă și desbateri. București 189., 281 sqq.

2) Cf. Biserica ortodoxă romînă, An. XVI. 763.

apariția acestei cărți. Pe deoparte influința cea puternică ce au avut-o cărțile sfîntului sinod din Romînia și curentul modern în literatura bisericească de sub care a se subtrage mulți credeau că ar fi un anacronism — pe de altă parte închinarea metropolitului Miron față de avîntul cel mare pe care l-a luat limba bisericească (!) erau doi factori atît de însemnați încît era o greutate foarte mare a nu ținea cont de ei. Părintele vicar de astăzi al Orăziei-mari, Vasile Mangra, își exprimase părerea că ar fi bine să se tipărească și la noi textele cari sînt în Biserica ortodoxă din Regat, dar cu observarea, ca să se stăruiască cu tenacitate asupra unității limbii, iar pîr. vicar al Caransebeșului, dl Filaret Musta, era de părerea ca să tipărim cărțile independent de cei din Romînia, să folosim și cărțile lor la compunerea alor noastre pentru a putea combina un text mai bun, ba a provoca chair o emulare în literatura bisericească. Epilogul discuțiilor din congresul bisericesc al anului 1892 a fost, că curentul cel bun a învins după ce s-a făcut singur calea, și prima ediție a acestei celei dintîi cărți a apărut ca o continuare naturală a firului tradițional bisericesc.

(Va urma.)

Cuptoriu de uscat pîme — de esarîndat.

Subseminatul comitet central esarîndăză cuptoriul de uscat pîme sistem „Cazenille”, ce este zidit în comuna Sîliște. La cuptoriu se pot usca pîme și legume de tot soiul. El conține 95 lese, pe cari intră 45 ferdele de prene daodată. Pîmele uscate la cuptoriu își păstrează întreg mustul și gustul și se țin ani de-a rândul.

Reflecții sînt să se adreseze membrului din comitetul nostru, domnului Dr. Ioan Storois, protopresbiter în Sîliște, care este autorizat a stabili condițiunile, cum și termenul și prețul arîndei și celelalte detalii. Pe lîngă puțină interesare cuptoriul asigură un câștig frumos și sigur.

Sibiu, 29 Iulie n. 1905.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pîr. Lucian Bolcaș
președinte.

Vic. Tordășianu
secretar.

Cărți și reviste.

„Războiul ruso-japonez”. O carte cu acest titlu, cuprînzînd povestirea întîmplărilor războiului pînă la căderea „Portului Artur”, ne sosește la redacție, pe cînd la mările de la răsărit ale Asiei războiul se mai urmează încă între japonezi și ruși și nu se poate ști cu siguranță, de se vor pute în hîia cu bine pretractările de pace începute într-o doi dușmani la Portsmouth, aproape de Washington, în America, — ori războiul se va încheia ead, cu puteri prospete? Partea a doua, care va cuprinde urmarea și sfîșitul războiului, ni-se promite că se va da sub tipariu după încheierea pretractărilor de pace.

Cartea e scrisă de dl Lucian Bolcaș, un bun manuator al condeiului.

Două împrejurări, prea puțin obicinu-te la noi, se cuvine să le scotem la ivelă mai presus de toate, anume:

Întîi că pe lîngă o înfățișare hotărît e'egantă, hîrtie fină, tipariu îngrijit, cartea această cu un cuprins de 120 pagini și cu un preț de numai 50 fileri, ni-se pare într-ade-văr a'at de ieftină, cum nu se prea pomeneste printre cărțile românești.

A doua, că atâtea ilustrații într-o carte românească nu se ved, căte împodobesc cartea dlui Lucian Bolcaș despre „Războiul ruso-japonez”.

Cartea dlui Lucian Bolcaș e, cu adevărat, o povestire curgătoare a înfățișărilor războiului, după cum însuși o numește în prefață. Noi mai adaogăm, că această povestire e interesantă, limpede și ușor de înțeles. Sîntem de credință, că această carte va fi binevenită și plăcută tuturor acelor cari au urmărit și pînă acum, pe cît s-a putut urmări din gazete, întîmplările războiului ruso-japonez trecut în zilele noastre, care este unul dintr-cele mai mari și mai crunte din toate războiele câte s-au purtat vreodată în lume.

Recomandăm deci cartea „Războiul ruso-japonez” de Lucian Bolcaș, care se poate că-păta cu prețul de 50 fileri + 10 fileri portu la Administrația „Poporului român” în Budapesta VII., Strada Amazon 6—8.

Concurs

Pentru întregirea postului al II-lea de **învățătoriu** la școala confesională gr. or. din comuna **Șura-mare**, protopresbiteratul Sibiiului, se publică concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

Salariu anual de 600 cor., cuartir liber în edificiul școlii, lemnele trebuincioase și grădina de 1/4 jug.

Cuincuenalele se computează dela instituirea definitivă și serviciul neîntrerupt de 5 ani în această comună.

Reflecții la acest post au ași așterne cererile instruite conform normelor în vigoare oficiului protopresbiterat în termenul indicat, având a cânta în Dumineci și sărbători în una din stratele cântăreților, vor avea a se prezenta în vre o Duminecă ori sărbătoare în biserică, spre ași arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Șura-mare, din ședința comitetului parohial ținută la 20 Iulie 1905.

Nicolae Opreș
president.

Ioan Opreș
notariu.

Nr. 694.

Cu consensul subscrisului.
Sibiiu, 25 Iulie 1905.

I. Papiu
protopresbiter.

Nr. 492 1905

[169] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de **învățători** din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Brașovului, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Herman.** Un post de învățătoriu cu salariu de 600 cor., solvabil din cassa bisericii, în rate trilunare anticipate. Relut de cuartir 50 cor. în rate semestrale anticipate. În loc de grădina 1/2 jug. arătură în câmp sau 8 cor. 28 fileri.

Alesul va funcționa în săptămâna sa de rând ca cantor, pentru care serviciu va primi o remunerațiune de 30 cor. în număr precum și partea ce i se cuvine din venitele cantonale (aproximativ 30 cor.).

2. **Purcăreni.** Un post de învățătoriu în clasa a II-a cu salariu de 600 cor. plătit în rate lunare anticipate din cassa bisericii. Cuartir natural în edificiul școlii.

Alesul va funcționa împreună cu celalalt învățătoriu ca cantor și va primi jumătate din venitele cantonale.

3. **Turcheș.** Un post de învățătoriu cu salariu de 600 cor. plătit în rate lunare anticipate. Cuartir natural în edificiul școlii și 1/4 jug. de pământ.

Cuincuenalele se socotesc numai după un serviciu neîntrerupt de cinci ani în comună.

Concurenții au ași așterne petițiunile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterat și se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare poporului, în biserică.

Brașov, în 11 Iulie 1905.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Brașov, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Vasile Voina
protopresbiter.

Nr. 270/1905

181 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățăto-rești în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Zărandului, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Baița**, salariu anual 600 cor. — din cassa bisericii 100 cor. — ear' 500 cor. din repartitiune — cuartir liber în edificiul școlii, folosința grădinei de legumi și 60 cor. relut de lemne.

2. **Luncoiu de-sus și Podele**, post ambulant, salariu anual 600 cor. — câte 300 cor. de la fie care comună — din repartitiune, cuartir liber în edificiul școlii, folosința grădinei școlare și 2 stângini de lemne de foc, din care are să se încălzească și școala.

3. **Valeabrad**, salariu 600 cor. parte din cassa bisericii parte din repartitiune, cuartir liber în edificiul școlii, folosința grădinei școlare și 2 stângini de lemne de foc, din care are să se încălzească și școala.

Reflecții la vre unul din aceste posturi vor avea a se prezenta în comună în zi de Duminecă ori sărbătoare spre ași arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Cel instituit va avea să țină școala de repartitiune și să cânte în Dumineci și sărbători cu elevii la sfânta liturgie.

Cuincuenalele se vor compute numai după anii de serviciu în comuna respectivă. Brad, la 7 Iulie 1905.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Zărandului.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

Redactor responsabil Teodor V. Pacatiu.

Concurs

Pentru întregirea a două posturi de **învățătoriu** din comuna bisericească **Râșnov**, protopresb. Branului, se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu aceste posturi sunt:

Salariu 500 cor. — 11 jug. de pământ, socotite pentru fie-care post cu câte 100 cor., lemne de foc cu câte 3 stângini, relut de cuartir 80 de cor. —

Cuincuenalele se vor începe numai după anii serviți în respectiva comună.

Școala de repetiție sunt îndatorati a o ține fără altă remunerațiune.

În conțelegere cu comitetul parohial.

Zărnești, în 12 Iulie 1905.

Ioan Dan
adm. protopresbiter.

[175] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **învățătoriu** secundar la școala centrală română gr. or. din **Bran**, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Salariu anual plătit în rate lunare anticipate din cassa centrală a bisericilor brăne 600 cor.

2. Cuartir liber în edificiul școlar.

3. Trei stângini lemne de foc.

4. 1/4 jug. de pământ, eventual 12 cor.

Pe lângă calificatiunea prescrisă se mai pretinde de la concurenți să fie buni cântăreți ca să potă ține strană și să cânte cu elevii în biserică Dumineca și în sărbători.

Eforia va plăti cuincuenale numai după anii serviți la această școală.

Petițiile instruite conform dispozițiilor legii, au a se înainta oficiului protopresbiterat al tractului Bran în Zărnești, până la termenul amintit.

Din ședința eforiei școalelor române gr. or. din Bran, ținută la 22 Iunie 1905.

George Babeș
president.

Nicolae Runcean
secretar.

Văzut.

Ioan Dan
adm. prot.

[176] 3—3

Publicațiune

Pentru liferarea de

1. Pine de grâu curat.

2. Franzele (jimle) făcute din făină de grâu curat cu lapte.

3. Făină de grâu curat nr. 2 și 3.

4. Carne de vită.

5. Carne de vițel.

6. Carne de porc, și

7. Unsore de porc, toate de prima calitate, pentru alimentarea alor 220—250 elevi de la seminariul arhiepiscopesc teol.-ped. gr. or. român „Andreian” din Sibiiu, în anul școlar 1905/6.

Doritorii de a reflecta la careva din aceste pozițiuni, să se înainteze ofertele în scris, provăzute cu timbru de 1 cor. — prezentându-le în persoană la subscrisul, până la 20 August stil nou inclusive, unde vor afla mai deaprobe și condițiunile speciale pentru încheierea contractelor, cum și eventual alte informațiuni. Ofertele netimbrate cum și cele înrate după termen nu se vor lua în considerare.

Tot în acest termen se pot înainta oferte în scris și pentru resturile de mâncare nefolosibile de la mese și culină. Sibiiu, 1 August n. 1905.

I. Hociotă
econom sem.

[177] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de **paroh** la biserica veche din **Sohodol**, în protopresbiteratul Branului, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreună cu acest post, sunt cele fasonate în c. B pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Petiții au ași înainta rugărilor provăzute cu toate documentele necesare la oficiul protopresbiterat al tractului Bran în Zărnești în termenul susindicat, și se pot prezenta înaintea alegătorilor, pentru a cânta eventual a celebra și predica.

Din ședința comitetului parohial al bisericești vechi din Sohodol Branului, ținută la 3 Iulie st. v. 1905.

George Babeș
adm. par., president.

Aron Pușcariu
secretariu.

Văzut.

Ioan Dan
adm. prot.

Concurs

Pentru ocuparea unui post de **capelan** în parohia de clasa a doua din **Herman**, protopopiatul Brașovului, în conformitate cu ordinul Preaev. consistoriu arhiepiscopesc de d. 5 Iulie 1905 Nr. 5577 Bis., se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din venitele parohiale fasonate în c. B pentru întregirea venitelor de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au ași înainta cererile cu toate documentele recerute în termenul arătat la oficiul protopresbiterat, și a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Cei cu calificatiune superioară vor fi preferați.

Herman, din ședința comitetului parohial ținută la 10 Iulie 1905.

Pentru comitetul parohial:

David Pop
president.

George Corbu
notariu.

„Vidi.”

Brașov, 11 Iulie 1905.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Brașov.

Vasile Voina
protopresbiter.

Nr. 371 1905.

[161] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de **învățători** de la școalele populare confesionale gr. or. române din mai jos însemnatele comune în protopresbiteratul gr. or. al Avrigului, se scrie prin această concurs cu termenul de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Arpașul-inferior**, al doilea post de învățătoriu, cu salariu anual de 600 cor. și anume 400 cor. din cassa bisericești, ear' 200 cor. din ajutorul de stat, pentru cuartir și grădina 80 cor.

2. **Porcești**, postul de al doilea și al treilea învățătoriu (anul învățătorie) cu salariu anual de câte 600 cor., cuartir și lemne pentru foc.

3. **Sebeșul inferior**, al treilea post de învățătoriu, cu salariu anual de 600 cor. din cassa bisericești, 160 cor. de la stat și 80 cor. pașal pentru lemne, deci cu totul 800 cor.

4. **Streza-Cârțișora**, postul de învățătoriu, cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemne pentru foc.

5. **Ucea-inferioară**, postul de învățătoriu, cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemne pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi să se subșternă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiterat gr. or. al Avrigului în Avrig (posta Avrig, Felek, Szeben vármegye) până la termenul susindicat cu aceea observare, că reflecții să se prezinte în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta și face cunoștință cu poporul, având cei aleși a instrua copiii de școală în cântările bisericești și a cânta cu ei în biserică la sf. liturgie.

Avrig, 7 Iulie 1905.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Avrigului.

Ioan Căndea
protopresbiter.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

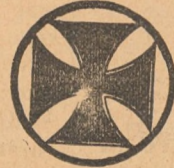
nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

aparatură aceasta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuietură de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftii de mâncare, răceală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influență, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încurte din toate părțile lumii cari prețuiesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficiu oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi.

Prețul aparatului mare e cor. 6. — folosibil la morburile cari nu sunt mai vechi [2] 148 de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4. — folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espediție din centru și locul de vânzare pentru țără și strălănatate e: **MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V colțul strada Kálmán.**